

KOMMUNERNES TOPMØDE- ERKLÆRING 2021: ET SAMMENHÆNGENDE BØRNE- OG UNGEOMRÅDE

KL's Børn & Unge Topmøde 2021 stiller skarpt på sammenhæng på børne- og ungeområdet. Denne topmødeerklæring beskriver budskaber til Christiansborg og opgaver, som kommunerne skal arbejde videre med for at sikre bedre sammenhæng på børne- og ungeområdet. For børnenes skyld.

Erklæringen er resultatet af kommunalpolitiske drøftelserne op til og på Børn & Unge Topmødet. Samtidig bygger den videre på de kommunale kerneværdier, som KL og kommunerne har formuleret.

Årets topmødet bliver holdt, mens Danmark er lukket ned på grund af corona. Gennem det seneste år har alle, der arbejder med børn og unge i kommunerne, ydet en ekstraordinær indsats – både på skoler og i dagtilbud, men også blandt forvaltninger og politikere. Denne periode har vist, hvor vigtig sammenhæng og samarbejde er for at kunne skabe udviklende og trygge rammer for alle børn og unge.

Flere børn og unge skal godt på vej i livet

Børn skal igennem mange overgange og skift på vej til voksenlivet. Starte i vuggestue og børnehave. Tage hul på skolelivet og finde sin plads i klassefællesskabet. Vælge ungdomsuddannelse, falde til i ungemiljøet og se muligheder i fremtiden.

Den rejse går godt for mange børn og unge. Men stadig flere kæmper med usikkerhed, angst og vanskeligheder ved at indgå i de fællesskaber, de møder. Vi skal blive bedre til at hjælpe alle børn og unge til at få en hverdag, hvor de trives og får solide byggesten til et godt liv.

Vi har en fælles opgave

Kommunerne er skabt til at løfte denne opgave, fordi vi har mange fagligheder samlet, og fordi vi er tæt på familierne og kender de lokale forhold. Tiden med corona har gjort det tydeligt, hvor hurtigt vi kan reagere og skabe nye arbejdsgange og fleksible tilbud. Med blik for hvad der tjener børn, unge og familier bedst. Den har også vist, hvor omstillingsparate og dygtige medarbejdere og ledere vi har i vores kommunale dagtilbud og skoler.

For at kunne lykkes med at give alle børn den bedst mulige start på livet, skal rammerne fra Christiansborg være meningsfulde. Både for børnenes og familiernes liv og hverdag. Men også for os i kommunerne, som skal udforme tilbud ud fra lovgivning og tiltag fra Folketinget.

BUDSKABER TIL CHRISTIANSBORG

1. Skab rammer for tættere samarbejde og koordinering på børne- og ungeområdet ved at nedsætte en koordinationsgruppe, som samler kommunale repræsentanter og ministerier, der har ansvar for børn og unge. I dag er ansvaret placeret i forskellige ministerier, og det skaber silotænkning. Konsekvensen er, at en del børn og unge oplever at få sideløbende støtte til boglige, sociale og personlige udfordringer, men ikke bliver mødt af tilbud, som tager afsæt i barnets eller den unges og familiens samlede hverdag og livssituation. Det kan også betyde, at nogle unge ikke får tilstrækkelig støtte, efter de er fyldt 18 år.

Der er brug for kontinuitet og sammenhæng i de mange statslige puljer, som uddeles på årlig basis til specifikke sektorområder. Sen udmelding af rammer og udbetaling af midler, samt justeringer fra år til år kan være en barriere for at få størst muligt udbytte af midlerne lokalt.

2. Sammentænk lovgivning på tværs af sektorer for at sikre, at den støtter op om sammenhængende indsats til børn og unge. I dag spænder parallelle lovgivninger ben for, at børn, unge og deres familier oplever sammenhæng i de kommunale tilbud. Børn, der hverken trives i en almindelig klasse eller i et specialtilbud, risikerer ikke at få den rette hjælp, fordi det er svært for kommunerne at lave fleksible tilbud. Det samme gælder i forhold til unge, der har behov for støtte. Her er rammerne for de tilbud, der skal hjælpe de unge i uddannelse og job og sociale indsatser, ikke er tænkt godt nok sammen.

3. Gør op med regler og styringssystemer, som spænder ben for den bedste indsats til børn og unge. I dag udfordrer detaljeret central styring kommunernes mulighed for at skabe fleksible rammer for dagtilbud, skoler og det specialiserede børneområde og imødekomme lokale behov. Medarbejderes faglighed, stærk lokal ledelse, sammenhæng i den kommunale opgaveløsning med mulighed for lokal prioritering og kvalitetsstyring, involvering af borgere og et tæt samspil med kommunalbestyrelsen skal være drivende på børne- og ungeområdet. Afskaffelsen af nationale måltal og nytænkning af kvalitetsrapporten og Fælles Mål er eksempler på mulige greb på folkeskoleområdet.

OPGAVER TIL KOMMUNERNE

1. Vi vil genbesøge vores sammenhængende børne- og ungepolitik og vurdere, om der er behov for nytænkning. Bakker politikere, forvaltning, ledere, medarbejdere, børn og forældre op om børne- og ungepolitikken? Er den tæt på praksis og overskuelig at omsætte, samtidig med at den udstikker en fælles retning og indeholder konkrete mål? Den sammenhængende børne- og ungepolitik kan blive et endnu bedre værktøj, som alle der arbejder med børn og unge i kommunerne kan spejle deres arbejde og prioriteringer op imod.

2. Vi vil styrke samarbejdet mellem ledelsesniveauerne og fagområderne, så der sikres fælles kommunal retning med plads til decentral ledelse og professionel dømmekraft. En stærk decentral ledelse oversætter den retning og ramme, som politikere og forvaltning udstikker. Den bringer medarbejdernes kompetencer i spil og skaber mening og motivation. Den tværfaglige ledelse bør styrkes. Det kan eksempelvis handle om at etablere politiske udvalg og lederfora på tværs af fagområder eller nytænke den økonomiske styring, så den forhindrer silotænkning.

KL vil sammen med parterne på området tage initiativ til at undersøge, hvor der er unødigt statslig og kommunal styring på folkeskole- og dagtilbudsområdet, som skal væk, og hvor den faktisk bidrager til at udvikle kvaliteten.

3. Vi vil sikre, at tiltag og projekter er tænkt sammen, så ledere, medarbejdere, børn og forældre oplever kontinuerlighed og mening med de kommunale indsatser. Det kræver en kritisk gennemgang af nuværende og kommende projekter. Understøtter de kommunens strategiske retning? Skaber de værdi for børn og unge på den korte eller lange bane? Er de med til at skabe motivation blandt medarbejderne, eller medfører de unødigt administration?

4. Vi vil bidrage til viden og forskning tæt på praksis, som kan være med til at udvikle børne- og ungeområdet på nationalt niveau. Der kan med fordel samles mere systematisk op på kommunernes viden om børne- og ungeområdet og arbejdes mere målrettet med at omsætte viden til ny praksis. Det gælder bl.a. i forhold til viden om, hvordan der sikres bedre sammenhæng mellem almen- og specialområdet. Her har vi i kommunerne en opgave i at stille os til rådighed for forskning og bidrage til at skabe viden om praksis, som kan understøtte høj kvalitet og sammenhæng på børne- og ungeområdet. Desuden skal vi blive endnu bedre til at dele viden og gode erfaringer på tværs af kommuner.